

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 4 października 2002 r. **Nr 165**

TREŚĆ:

Poz.:

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

- 1352** — z dnia 3 września 2002 r. w sprawie trybu i warunków postępowania towarowych domów maklerskich 10473
- 1353** — z dnia 3 września 2002 r. w sprawie zakresu, trybu oraz terminów dostarczania Komisji Papierów Wartościowych i Giełd niektórych informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej towarowych domów maklerskich 10492
- 1354** — z dnia 3 września 2002 r. w sprawie trybu i warunków postępowania domów maklerskich i banków prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych 10517

ROZPORZĄDZENIA:

- 1355** — Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 września 2002 r. w sprawie podziału środków Specjalnego Programu Akcesyjnego na rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w ramach Rocznej Umowy Finansowej na 2000 rok 10537
- 1356** — Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 września 2002 r. w sprawie podziału środków Specjalnego Programu Akcesyjnego na rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w ramach Rocznej Umowy Finansowej na 2001 rok 10543
- 1357** — Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Biura Ochrony Rządu na stanowisku szefa komórki organizacyjnej lub innym stanowisku służbowym 10548
- 1358** — Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 września 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości opłaty będącej warunkiem wyrejestrowania pojazdu w przypadku udokumentowanej trwałej i zupełnej utraty pojazdu bez zmiany w zakresie prawa własności 10560
- 1359** — Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi 10560

1352

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 września 2002 r.

w sprawie trybu i warunków postępowania towarowych domów maklerskich.

Na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2000 r. Nr 103, poz. 1099) zarządza się, co następuje:

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa tryb i warunki postępowania towarowych domów maklerskich przy:

- 1) zawieraniu transakcji i dokonywaniu rozliczeń;
- 2) prowadzeniu ewidencji i archiwizacji tych transakcji;
- 3) ustanawianiu i realizacji zabezpieczeń spłaty kredytów i pożyczek udzielonych na nabycie towarów giełdowych;
- 4) zabezpieczaniu wierzytelności na towarach giełdowych.

- § 2. 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:
- 1) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych;
  - 2) towarowym domu maklerskim — rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 8 oraz art. 50 ust. 1 ustawy;
  - 3) zleceniu klienta — rozumie się przez to umowę powodującą powstanie zobowiązania, o którym mowa w art. 51 ust. 1 ustawy;
  - 4) zleceniu maklerskim — rozumie się przez to ofertę, a także oświadczenie o jej przyjęciu, składane przez towarowy dom maklerski na podstawie zlecenia klienta i przekazywane na giełdę towarową, w celu realizacji tego zlecenia, zgodnie z zasadami obrotu na giełdzie albo rynku, na którym ma być zawarta transakcja;
  - 5) Prawie o publicznym obrocie — rozumie się przez to ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447);
  - 6) rynku regulowanym — rozumie się przez to:
    - a) rynki giełdowe, o których mowa w art. 90 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a Prawa o publicznym obrocie, oraz
    - b) rynek pozagiełdowy, o którym mowa w art. 90 ust. 1 pkt 2 lit. b Prawa o publicznym obrocie;
  - 7) prawach majątkowych — rozumie się przez to będące towarami giełdowymi prawa majątkowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i e ustawy;
  - 8) prawach pochodnych — rozumie się przez to papiery wartościowe, o których mowa w art. 3 ust. 3 Prawa o publicznym obrocie;
  - 9) prawie do otrzymania prawa pochodnego — rozumie się przez to prawo umożliwiające zobowiązanie się do zbycia prawa pochodnego nabytego w wyniku transakcji zawartej na rynku regulowanym oraz w przypadkach, o których mowa w art. 92 i 93 Prawa o publicznym obrocie, przed dokonaniem zapisu na rachunku papierów wartościowych nabywcy;
  - 10) prawach majątkowych na rynku regulowanym — rozumie się przez to prawa majątkowe, o których mowa w art. 97 Prawa o publicznym obrocie;
  - 11) prawie do otrzymania prawa majątkowego na rynku regulowanym — rozumie się przez to prawo umożliwiające zobowiązanie się do zbycia prawa majątkowego na rynku regulowanym nabytego w wyniku transakcji zawartej na tym rynku, przed dokonaniem zapisu na rachunku praw majątkowych nabywcy;
  - 12) rachunku transakcji giełdowych — rozumie się przez to rachunek, na którym są zapisywane prawa majątkowe;
  - 13) rejestrze ewidencyjnym — rozumie się przez to rejestr rodzajów energii oraz limitów produkcji, o których mowa odpowiednio w art. 2 pkt 2 lit. b i c ustawy;
  - 14) rachunku papierów wartościowych — rozumie się przez to rachunek, na którym są zapisywane prawa pochodne;
  - 15) rachunku praw majątkowych — rozumie się przez to rachunek, na którym są zapisywane prawa majątkowe na rynku regulowanym;
  - 16) rachunku pieniężnym — rozumie się przez to rachunek służący do obsługi rachunku transakcji giełdowych, rejestru ewidencyjnego, rachunku papierów wartościowych i rachunku praw majątkowych oraz rachunek służący do zabezpieczania oraz rozliczania transakcji towarami giełdowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a ustawy;
  - 17) rejestrze operacyjnym — rozumie się przez to rejestr obejmujący prawa pochodne i prawa do otrzymania praw pochodnych, które mogą być przedmiotem zlecenia sprzedaży, oraz prawa majątkowe na rynku regulowanym i prawa do otrzymania praw majątkowych na rynku regulowanym, które mogą być przedmiotem zlecenia sprzedaży;
  - 18) giełdzie — rozumie się przez to giełdę towarową;
  - 19) dniu transakcyjnym — rozumie się przez to dzień, w którym zgodnie z przepisami dotyczącymi danego rynku regulowanego, o którym mowa w pkt 6 lit. b, są zawierane transakcje;
  - 20) sesji — rozumie się przez to sesję giełdową na giełdzie towarowej, na rynku regulowanym, o którym mowa w pkt 6 lit. a, a także dzień transakcyjny;
  - 21) maklerze — rozumie się przez to maklera giełd towarowych;
  - 22) domu składowym — rozumie się przez to przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o domach składowych oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, Kodeksu postępowania cywilnego i innych ustaw (Dz. U. Nr 114, poz. 1191);
  - 23) Krajowym Depozycie — rozumie się przez to Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.;
  - 24) bezpiecznym podpisem elektronicznym — rozumie się przez to podpis elektroniczny, o którym mowa w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450 i z 2002 r. Nr 153, poz. 1271);
  - 25) kwalifikowanym certyfikacie — rozumie się przez to certyfikat, o którym mowa w art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym;
  - 26) weryfikacji bezpiecznego podpisu elektronicznego — rozumie się przez to czynności, o których mowa w art. 3 pkt 22 ustawy o podpisie elektronicznym.

2. Przepisy rozporządzenia odnoszące się do praw pochodnych, z wyłączeniem § 13 ust. 1 pkt 3, stosuje się odpowiednio także do praw majątkowych na rynku regulowanym.

3. Przepisy rozporządzenia odnoszące się do rachunku papierów wartościowych, z wyłączeniem § 14 ust. 2, stosuje się odpowiednio także do rachunku praw majątkowych.

DZIAŁ II

Zawieranie transakcji i dokonywanie rozliczeń

Rozdział 1

Zawieranie umów pomiędzy towarowym domem maklerskim a klientem

§ 3. 1. Świadczenie usług maklerskich polegających na sprzedaży lub zakupie towarów giełdowych w imieniu towarowego domu maklerskiego i na rachunek klienta odbywa się, z zastrzeżeniem § 4—6, na podstawie umowy zawartej między towarowym domem maklerskim a klientem. Szczegółowe warunki zawarcia i realizacji tej umowy określa regulamin świadczenia usług maklerskich.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) tryb i warunki zawierania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 2) tryb składania, modyfikowania i anulowania zleceń kupna i sprzedaży towarów giełdowych;
- 3) tryb i warunki realizacji zleceń na giełdzie, na której towarowy dom maklerski pośredniczy w obrocie;
- 4) tryb, warunki i formę ustanawiania przez klienta pełnomocnictw do dysponowania w jego imieniu towarami giełdowymi zapisanymi na jego rachunkach lub w jego rejestrach oraz środkami pieniężnymi zapisanymi na jego rachunku pieniężnym, jak również do zmiany lub wypowiedzenia umowy, o której mowa w ust. 1, w imieniu klienta;
- 5) terminy, warunki i zasady dokonywania rozliczeń z tytułu zrealizowanych transakcji;
- 6) sposób i terminy ustanawiania zabezpieczenia zleceń klientów, jeżeli ustanawianie zabezpieczeń jest wymagane zgodnie z umową lub odrębnymi przepisami;
- 7) sposób i terminy sprawdzania pokrycia zleceń klientów, jeżeli sprawdzanie pokrycia jest wymagane zgodnie z umową lub odrębnymi przepisami;
- 8) tryb i warunki dokonywania płatności za nabywane towary giełdowe oraz wymogi, jakie muszą spełniać klienci, w zależności od sposobu dokonywania płatności, jeżeli dokonywanie płatności jest wymagane zgodnie z umową lub odrębnymi przepisami;

- 9) tryb i warunki dostawy towarów giełdowych oraz wymogi, jakie muszą spełniać klienci, w zależności od sposobu dokonywania dostawy, jeżeli dostawa jest wymagana zgodnie z umową lub odrębnymi przepisami;
- 10) sposób postępowania towarowego domu maklerskiego w przypadku, gdy klient nie dostarcza środków pieniężnych lub towarów giełdowych w terminach przewidzianych w umowie lub w odrębnych przepisach;
- 11) postanowienia zabezpieczające interesy towarowego domu maklerskiego w przypadku niewywiązania się klienta z przyjętych zobowiązań, a także sposoby zaspokajania roszczeń towarowego domu maklerskiego ze środków pieniężnych oraz z innych aktywów klienta zapisanych na rachunkach lub w rejestrach prowadzonych przez towarowy dom maklerski;
- 12) sposoby i terminy wnoszenia przez klientów opłat i prowizji związanych z usługami wykonywanymi na rzecz klientów w związku z umową o świadczenie usług maklerskich oraz tryb określania ich wysokości;
- 13) sposoby doręczania klientowi potwierdzenia zawarcia transakcji;
- 14) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
- 15) tryb, terminy i warunki zmiany regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach;
- 16) tryb i warunki wypowiedzenia oraz rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 17) tryb składania dyspozycji kupna lub sprzedaży towarów giełdowych za pomocą telefonu oraz innych urządzeń technicznych, warunki składania takich dyspozycji oraz sposób identyfikacji osoby składającej dyspozycję;
- 18) tryb i warunki składania zleceń lub dyspozycji za pomocą elektronicznych nośników informacji, w szczególności sposób identyfikacji osoby składającej zlecenie, bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem;
- 19) tryb i warunki wystawiania na podstawie zlecenia klienta więcej niż jednego zlecenia maklerskiego bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem;
- 20) tryb i warunki zawierania oraz realizacji umowy o świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu, o którym mowa w § 4;
- 21) tryb i warunki zawierania oraz realizacji umowy o świadczenie usług maklerskich w zakresie towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b i c ustawy, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu, o którym mowa w § 5;

- 22) tryb i warunki zawierania oraz realizacji umowy o świadczenie usług polegających na pośrednictwie w nabywaniu lub zbywaniu praw majątkowych będących w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu, o którym mowa w § 6;
  - 23) tryb i warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku transakcji giełdowych i rachunku pieniężnego, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu, o którym mowa w § 7 albo 8;
  - 24) tryb i warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rejestru ewidencyjnego, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu, o którym mowa w § 7 albo 8;
  - 25) tryb i warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku papierów wartościowych oraz zawierania i realizacji umowy o świadczenie usług polegających na pośrednictwie w nabywaniu lub zbywaniu praw pochodnych, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu, o którym mowa w § 7, 8 albo 9.
3. Przepisy ust. 2 pkt 17—25 stosuje się, jeżeli towarowy dom maklerski prowadzi działalność, o której mowa w tych przepisach.
4. Do postanowień regulaminu, o których mowa w ust. 2 pkt 20—25, o ile nie są one przedmiotem odrębnych regulaminów, stosuje się odpowiednio § 4—9.
5. Postanowienia dotyczące świadczenia usług maklerskich na danej giełdzie mogą być przedmiotem odrębnego regulaminu.
- § 4. 1. Świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych odbywa się na podstawie umowy oraz regulaminu świadczenia usług maklerskich w zakresie praw majątkowych.
2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:
- 1) tryb i warunki zawierania z klientem umowy, o której mowa w ust. 1;
  - 2) tryb składania, modyfikowania i anulowania zleceń kupna lub sprzedaży praw majątkowych;
  - 3) tryb i warunki realizacji zleceń na giełdzie, na której towarowy dom maklerski pośredniczy w obrocie;
  - 4) tryb, warunki i formę udzielania przez klienta pełnomocnictw do dysponowania w imieniu klienta prawami majątkowymi zapisanymi na jego rachunku transakcji giełdowych, jak również do zmiany lub wypowiedzenia umowy, o której mowa w ust. 1;
  - 5) tryb, warunki i zasady dokonywania rozliczeń z tytułu zrealizowanych transakcji;
  - 6) sposób i terminy sprawdzania pokrycia zleceń, jeżeli sprawdzanie pokrycia wynika z umowy lub z odrębnych przepisów;
  - 7) tryb i warunki dokonywania płatności za nabywane prawa majątkowe, jeżeli dokonywanie płatności wynika z umowy lub z odrębnych przepisów;
  - 8) sposoby ustalania wysokości depozytu zabezpieczającego oraz tryb informowania klienta o zmianie jego wysokości, w przypadku gdy świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych jest związane z obowiązkiem wnoszenia depozytu zabezpieczającego;
  - 9) sposoby i tryb wnoszenia depozytu zabezpieczającego i jego uzupełniania, w przypadku gdy świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych jest związane z obowiązkiem wnoszenia depozytu zabezpieczającego;
  - 10) tryb przekazywania przez towarowy dom maklerski żądania uzupełnienia zabezpieczenia do poziomu określonego umową i odpowiednimi przepisami albo tryb uzyskiwania przez klienta informacji o konieczności uzupełnienia zabezpieczenia, w przypadku gdy świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych jest związane z obowiązkiem wnoszenia depozytu zabezpieczającego;
  - 11) tryb przekazywania przez towarowy dom maklerski informacji dotyczącej konieczności spełnienia zobowiązania wynikającego z pozycji zajętej w zakresie praw majątkowych lub tryb uzyskiwania przez klienta takiej informacji, w przypadku gdy świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych jest związane z obowiązkiem wnoszenia depozytu zabezpieczającego;
  - 12) sposób postępowania towarowego domu maklerskiego w przypadku niewniesienia lub nieuzupełnienia przez klienta zabezpieczenia lub w przypadku przekroczenia limitów zaangażowania, określonych przez giełdę organizującą rynek praw majątkowych, giełdową izbę rozrachunkową lub Krajowy Depozyt, w przypadku gdy świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych jest związane z obowiązkiem wnoszenia depozytu zabezpieczającego;
  - 13) postanowienia zabezpieczające interesy towarowego domu maklerskiego w przypadku niewywiązania się klienta z przyjętych zobowiązań, a także sposoby zaspokajania roszczeń towarowego domu maklerskiego ze środków pieniężnych i aktywów klienta zapisanych na rachunkach albo w rejestrach prowadzonych przez towarowy dom maklerski dla klienta;
  - 14) sposoby doręczania klientowi potwierdzenia zawartych transakcji;
  - 15) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
  - 16) tryb i warunki wypowiedzenia oraz rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 1;
  - 17) tryb i warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku transakcji giełdowych i rachunku pieniężnego, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu;

- 18) terminy i sposoby wnoszenia przez klientów opłat i prowizji za wykonywanie usług w związku z umową, o której mowa w ust. 1, oraz sposób i tryb określania ich wysokości;
  - 19) tryb, terminy i warunki zmiany regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach;
  - 20) tryb składania dyspozycji kupna albo sprzedaży praw majątkowych za pośrednictwem telefonu oraz innych urządzeń technicznych, warunki składania takich dyspozycji oraz sposób identyfikacji osoby składającej dyspozycję;
  - 21) tryb i warunki składania zleceń lub dyspozycji za pomocą elektronicznych nośników informacji, w szczególności sposób identyfikacji osoby składającej zlecenie, bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem;
  - 22) tryb i warunki wystawiania na podstawie zlecenia klienta więcej niż jednego zlecenia maklerskiego bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem.
3. Towarowy dom maklerski określi wymagania finansowe, jakie powinien spełniać klient, aby mógł za pośrednictwem towarowego domu maklerskiego dokonywać transakcji prawami majątkowymi. Towarowy dom maklerski uzależni podpisanie umowy o świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych od uprzedniego uzyskania od klienta oświadczenia o jego sytuacji finansowej, sporządzonego w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.
4. Przepisy ust. 2 pkt 20—22 stosuje się, jeżeli towarowy dom maklerski prowadzi działalność określoną w tych przepisach.
5. Do postanowień regulaminu, o których mowa w ust. 2 pkt 17, o ile nie są one przedmiotem odrębnego regulaminu, stosuje się odpowiednio § 7 ust. 2.
6. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, może nie zawierać wszystkich postanowień, o których mowa w ust. 2, jeżeli w danym zakresie zawiera odesłanie do regulaminu, o którym mowa w § 3.
- § 5. 1. Świadczenie usług maklerskich w zakresie towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, odbywa się na podstawie umowy oraz regulaminu świadczenia usług maklerskich w zakresie towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy.
2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:
- 1) tryb i warunki zawierania z klientem umowy, o której mowa w ust. 1;
  - 2) tryb składania, modyfikowania i anulowania zleceń kupna i sprzedaży towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy;
  - 3) tryb i warunki realizacji zleceń na giełdzie, na której towarowy dom maklerski pośredniczy w obrocie;
  - 4) tryb, warunki i formę udzielania przez klienta pełnomocnictw do dysponowania w jego imieniu towarami giełdowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, zapisanymi w jego rejestrze ewidencyjnym, jak również do zmiany lub wypowiedzenia umowy w imieniu klienta;
  - 5) sposób i terminy ustanawiania zabezpieczenia zleceń kupna towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, jeżeli ustanawianie zabezpieczeń wynika z umowy lub z odrębnych przepisów;
  - 6) terminy, warunki i zasady dokonywania rozliczeń z tytułu zrealizowanych transakcji;
  - 7) sposoby doręczania klientowi potwierdzenia zawartych transakcji;
  - 8) sposób i terminy sprawdzania pokrycia zleceń, jeżeli sprawdzanie pokrycia wynika z umowy lub z odrębnych przepisów;
  - 9) tryb i warunki dokonywania płatności za nabywane towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, oraz wymogi, jakie powinni spełniać klienci, w zależności od sposobu dokonywania płatności;
  - 10) sposób postępowania towarowego domu maklerskiego w przypadku, gdy klient nie dostarcza środków pieniężnych lub towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, w terminach przewidzianych w umowie lub w przepisach prawa;
  - 11) postanowienia zabezpieczające interesy towarowego domu maklerskiego w przypadku niewywiązania się klienta z przyjętych zobowiązań, a także sposoby zaspokajania roszczeń towarowego domu maklerskiego ze środków pieniężnych oraz aktywów klienta zapisanych na rachunkach lub w rejestrach prowadzonych przez towarowy dom maklerski;
  - 12) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
  - 13) tryb i warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rejestru ewidencyjnego, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu;
  - 14) terminy i sposoby wnoszenia przez klientów opłat i prowizji za wykonywanie usług w związku z umową, o której mowa w ust. 1, oraz sposób i tryb określania ich wysokości;
  - 15) tryb i warunki wypowiedzenia oraz rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 1;
  - 16) tryb, terminy i warunki zmiany regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach;
  - 17) tryb składania dyspozycji kupna albo sprzedaży towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2

lit. b lub c ustawy, za pośrednictwem telefonu oraz innych urządzeń technicznych, warunki składania takich dyspozycji oraz sposób identyfikacji osoby składającej dyspozycję;

- 18) tryb i warunki składania zleceń lub dyspozycji za pomocą elektronicznych nośników informacji, w szczególności sposób identyfikacji osoby składającej zlecenie, bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem;
- 19) tryb i warunki wystawiania na podstawie zlecenia klienta więcej niż jednego zlecenia maklerskiego bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem.

3. Przepisy ust. 2 pkt 17—19 stosuje się, jeżeli towarowy dom maklerski prowadzi działalność określoną w tych przepisach.

4. Do postanowień regulaminu, o których mowa w ust. 2 pkt 13, o ile nie są one przedmiotem odrębnego regulaminu, stosuje się odpowiednio § 8 ust. 2.

5. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, może nie zawierać wszystkich postanowień, o których mowa w ust. 2, jeżeli w danym zakresie zawiera odesłanie do regulaminu, o którym mowa w § 3.

§ 6. 1. Świadczenie usług polegających na pośrednictwie w nabywaniu lub zbywaniu praw majątkowych będących w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych odbywa się na podstawie umowy oraz regulaminu świadczenia usług w zakresie pośrednictwa w nabywaniu lub zbywaniu praw majątkowych będących w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) tryb i warunki zawierania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 2) tryb składania, modyfikowania i anulowania zleceń kupna i sprzedaży praw majątkowych będących w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych;
- 3) tryb, warunki i formę ustanawiania przez klienta pełnomocnictw do dysponowania w jego imieniu prawami majątkowymi będącymi w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych, jak również do zmiany lub wypowiedzenia umowy w imieniu klienta;
- 4) sposoby ustalania wysokości depozytu zabezpieczającego oraz tryb informowania klienta o zmianie jego wysokości, jeżeli wnoszenie depozytu zabezpieczającego wynika z umowy lub z odpowiednich przepisów obowiązujących na danym rynku zagranicznym;
- 5) sposoby i tryb wnoszenia depozytu zabezpieczającego i jego uzupełniania, jeżeli wnoszenie depozytu zabezpieczającego wynika z umowy lub z odpo-

wiednich przepisów obowiązujących na danym rynku zagranicznym;

- 6) tryb przekazywania przez towarowy dom maklerski żądania uzupełnienia depozytu zabezpieczającego do poziomu określonego umową lub odpowiednimi przepisami obowiązującymi na danym rynku zagranicznym lub tryb uzyskiwania przez klienta informacji o konieczności uzupełnienia depozytu zabezpieczającego, jeżeli wnoszenie depozytu zabezpieczającego wynika z umowy lub z odpowiednich przepisów obowiązujących na danym rynku zagranicznym;
- 7) sposób postępowania towarowego domu maklerskiego w przypadku niewniesienia lub nieuzupełnienia przez klienta zabezpieczenia lub w przypadku przekroczenia limitów zaangażowania, określonych przez zagraniczny podmiot organizujący rynek praw majątkowych, jeżeli wnoszenie depozytu zabezpieczającego wynika z umowy lub z odpowiednich przepisów obowiązujących na danym rynku zagranicznym;
- 8) terminy i sposoby informowania klienta o zawarciu transakcji;
- 9) sposoby rejestrowania przez towarowy dom maklerski nabytych praw majątkowych będących w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych;
- 10) terminy i sposoby informowania klienta o stanie posiadania praw majątkowych, będących w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych, oraz środków pieniężnych;
- 11) określenie sposobu składania przez klienta dyspozycji dotyczących realizacji praw majątkowych związanych z nabytymi przez niego prawami majątkowymi będącymi w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych;
- 12) sposoby i tryb przekazywania klientom informacji na temat praw przysługujących im do praw majątkowych, będących w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych, oraz informacji na temat przepisów i zwyczajów obowiązujących na danym rynku zagranicznym;
- 13) sposoby informowania klientów o wyborze zagranicznego podmiotu rejestrującego prawa majątkowe oraz zagranicznego podmiotu świadczącego usługi maklerskie;
- 14) terminy, warunki i sposoby dokonywania rozliczeń z tytułu zrealizowanych transakcji;
- 15) sposoby i terminy sprawdzania pokrycia zleceń, jeżeli sprawdzenie pokrycia jest przewidziane przez umowę lub odrębne przepisy;
- 16) sposoby dokonywania płatności za nabywane prawa majątkowe oraz warunki, jakie powinni spełniać klienci, w zależności od sposobu płatności, jeżeli dokonywanie płatności jest przewidziane w umowie lub w odpowiednich przepisach obowiązujących na danym rynku zagranicznym;

- 17) sposób postępowania towarowego domu maklerskiego w przypadku, gdy klient nie dostarcza środków pieniężnych w terminach przewidzianych w umowie lub odrębnych przepisach, jeżeli dokonywanie płatności jest przewidziane w umowie lub w odpowiednich przepisach obowiązujących na danym rynku zagranicznym;
  - 18) postanowienia zabezpieczające interesy towarowego domu maklerskiego w przypadku niewywiązania się klienta z przyjętych zobowiązań, a także sposoby zaspokajania roszczeń towarowego domu maklerskiego ze środków pieniężnych oraz aktywów klienta zapisanych na rachunkach lub w rejestrach prowadzonych przez towarowy dom maklerski;
  - 19) sposoby i terminy wnoszenia przez klientów opłat i prowizji związanych z umową, o której mowa w ust. 1, oraz sposób i tryb określania ich wysokości;
  - 20) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
  - 21) tryb i warunki wypowiedzenia oraz rozwiązania umowy;
  - 22) tryb, terminy i warunki zmiany regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach;
  - 23) sposób informowania klienta o zasadach rejestrowania nabytych praw majątkowych przez zagraniczny podmiot oraz o zmianach tych zasad;
  - 24) tryb składania dyspozycji kupna albo sprzedaży towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, za pośrednictwem telefonu oraz innych urządzeń technicznych, warunki składania takich dyspozycji oraz sposób identyfikacji osoby składającej dyspozycję;
  - 25) tryb i warunki składania zleceń lub dyspozycji za pomocą elektronicznych nośników informacji, w szczególności sposób identyfikacji osoby składającej zlecenie, bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem;
  - 26) tryb i warunki wystawiania na podstawie zlecenia klienta więcej niż jednego zlecenia maklerskiego bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem.
3. Przepisy ust. 2 pkt 24—26 stosuje się, jeżeli towarowy dom maklerski prowadzi działalność określoną w tych przepisach.
4. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, może nie zawierać wszystkich postanowień, o których mowa w ust. 2, jeżeli w danym zakresie zawiera odesłanie do regulaminu, o którym mowa w § 3.
- § 7. 1. Prowadzenie rachunku transakcji giełdowych oraz rachunku pieniężnego przez towarowy dom maklerski odbywa się na podstawie umowy oraz regulaminu prowadzenia rachunku transakcji giełdowych i rachunku pieniężnego.
2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:
    - 1) tryb i warunki zawierania umowy, o której mowa w ust. 1;
    - 2) sposoby wydawania przez klienta dyspozycji co do praw majątkowych zapisanych na rachunku transakcji giełdowych;
    - 3) sposób naliczania odsetek od środków zgromadzonych na rachunku pieniężnym oraz tryb określania ich wysokości, jeżeli umowa przewiduje oprocentowanie tych środków;
    - 4) tryb, warunki i formę udzielania przez klienta pełnomocnictw do dysponowania w jego imieniu prawami majątkowymi zapisanymi na jego rachunku transakcji giełdowych oraz środkami pieniężnymi, jak również do zmiany lub wypowiedzenia umowy w imieniu klienta;
    - 5) sposoby postępowania z prawami majątkowymi, na których ustanowiono ograniczone prawo rzeczowe lub których zbywalność jest ograniczona;
    - 6) tryb i warunki przenoszenia praw majątkowych i środków pieniężnych na rachunki klienta prowadzone przez inny podmiot;
    - 7) terminy i sposoby wnoszenia przez klientów opłat związanych z prowadzeniem rachunków oraz sposób i tryb określania ich wysokości;
    - 8) sposób i terminy sporządzania i przekazywania klientowi wyciągów z rachunków transakcji giełdowych oraz rachunków pieniężnych;
    - 9) sposoby ustalania wysokości depozytu zabezpieczającego oraz tryb informowania klienta o zmianie jego wysokości, jeżeli świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych jest związane z obowiązkiem wnoszenia depozytu zabezpieczającego;
    - 10) sposoby i tryb wnoszenia depozytu zabezpieczającego i jego uzupełniania, jeżeli świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych jest związane z obowiązkiem wnoszenia depozytu zabezpieczającego;
    - 11) tryb przekazywania przez towarowy dom maklerski żądania uzupełnienia zabezpieczenia do poziomu określonego umową i odpowiednimi przepisami albo tryb uzyskiwania przez klienta informacji o konieczności uzupełnienia zabezpieczenia, jeżeli świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych jest związane z obowiązkiem wnoszenia depozytu zabezpieczającego;
    - 12) tryb przekazywania przez towarowy dom maklerski informacji dotyczącej konieczności spełnienia zobowiązania wynikającego z pozycji zajętej w zakresie praw majątkowych lub tryb uzyskiwania przez klienta takiej informacji, jeżeli świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych jest związane z obowiązkiem wnoszenia depozytu zabezpieczającego;

- 13) sposób postępowania towarowego domu maklerskiego w przypadku niewniesienia lub niezupelnienia przez klienta zabezpieczenia lub w przypadku przekroczenia limitów zaangażowania, określonych przez giełdę organizującą rynek praw majątkowych, giełdową izbę rozrachunkową lub Krajowy Depozyt, jeżeli świadczenie usług maklerskich w zakresie praw majątkowych jest związane z obowiązkiem wnoszenia depozytu zabezpieczającego;
- 14) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
- 15) tryb i warunki wypowiedzenia oraz rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 1, likwidacji tych rachunków, a także tryb postępowania z prawami majątkowymi, co do których klient nie wydał dyspozycji;
- 16) tryb, terminy i warunki dokonywania zmian regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach;
- 17) tryb i warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rejestru ewidencyjnego, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu;
- 18) tryb i warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku papierów wartościowych, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu.

3. Przepisy ust. 2 pkt 17 i 18 stosuje się, jeżeli towarowy dom maklerski prowadzi rejestry lub rachunki, o których mowa w tych przepisach.

4. Do postanowień regulaminu, o których mowa w ust. 2 pkt 17 i 18, o ile nie są przedmiotem odrębnego regulaminu, stosuje się odpowiednio § 8 i 9.

5. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, może nie zawierać wszystkich postanowień, o których mowa w ust. 2, jeżeli w danym zakresie zawiera odesłanie do regulaminu, o którym mowa w § 3.

§ 8. 1. Prowadzenie rejestru ewidencyjnego oraz rachunku pieniężnego odbywa się na podstawie umowy oraz regulaminu prowadzenia rejestru ewidencyjnego i rachunku pieniężnego.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) tryb i warunki zawierania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 2) sposoby wydawania przez klienta dyspozycji co do towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, zapisanych w rejestrze ewidencyjnym;
- 3) sposób naliczania odsetek od środków zgromadzonych na rachunku pieniężnym oraz tryb określania ich wysokości, jeżeli umowa przewiduje oprecenowanie tych środków;
- 4) tryb, warunki i formę udzielania przez klienta pełnomocnictw do dysponowania w jego imieniu towa-

rami giełdowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, zapisanymi w jego rejestrze ewidencyjnym oraz środkami pieniężnymi zapisanymi na jego rachunku pieniężnym, a także do zmiany lub wypowiedzenia umowy, o której mowa w ust. 1, w imieniu klienta;

- 5) sposoby postępowania z towarami giełdowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, na których ustanowiono ograniczone prawo rzeczowe, lub których zbywalność jest ograniczona;
- 6) tryb i warunki przenoszenia towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, do rejestru ewidencyjnego klienta prowadzonego przez inny podmiot oraz środków pieniężnych na rachunek pieniężny klienta prowadzony przez inny podmiot;
- 7) terminy i sposoby wnoszenia przez klientów opłat związanych z prowadzeniem rejestru ewidencyjnego i rachunku pieniężnego oraz sposób i tryb określania ich wysokości;
- 8) sposób i terminy sporządzania i przekazywania klientowi wyciągów z rejestru ewidencyjnego oraz rachunku pieniężnego;
- 9) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
- 10) tryb i warunki wypowiedzenia umowy, o której mowa w ust. 1, likwidacji rejestru ewidencyjnego i rachunku pieniężnego, a także tryb postępowania z towarami giełdowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, co do których klient nie wydał dyspozycji;
- 11) tryb, terminy i warunki dokonywania zmian regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach;
- 12) tryb i warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku transakcji giełdowych, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu;
- 13) tryb i warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku papierów wartościowych, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu.

3. Przepisy ust. 2 pkt 12 i 13 stosuje się, jeżeli towarowy dom maklerski prowadzi rachunki, o których mowa w tych przepisach.

4. Do postanowień regulaminu, o których mowa w ust. 2 pkt 12 i 13, o ile nie są przedmiotem odrębnego regulaminu, stosuje się odpowiednio § 7 i 9.

5. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, może nie zawierać wszystkich postanowień, o których mowa w ust. 2, jeżeli w danym zakresie zawiera odesłanie do regulaminu, o którym mowa w § 3.

§ 9. 1. Prowadzenie rachunku papierów wartościowych oraz świadczenie przez towarowy dom maklerski usług polegających na pośredniczeniu w nabywaniu

lub zbywaniu praw pochodnych odbywa się, z zastrzeżeniem ust. 2, na podstawie umowy oraz regulaminu prowadzenia rachunku papierów wartościowych i pośredniczenia w nabywaniu lub zbywaniu praw pochodnych.

2. Świadczenie przez towarowy dom maklerski usług, o których mowa w ust. 1, może się odbywać na podstawie odrębnych umów.

3. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) tryb i warunki zawierania z klientem umowy, o której mowa w ust. 1, albo umów, o których mowa w ust. 2;
- 2) tryb składania, modyfikowania i anulowania zleceń kupna i sprzedaży praw pochodnych;
- 3) tryb i warunki realizacji zleceń na rynku regulowanym;
- 4) sposoby wydawania przez klienta dyspozycji co do praw pochodnych zapisanych na jego rachunku papierów wartościowych;
- 5) tryb, warunki i formę udzielania przez klienta pełnomocnictw do dysponowania w jego imieniu prawami pochodnymi zapisanymi na jego rachunku papierów wartościowych, jak również do zmiany lub wypowiedzenia umowy, o której mowa w ust. 1, albo umów, o których mowa w ust. 2, w imieniu klienta;
- 6) terminy i sposoby wnoszenia przez klientów opłat i prowizji związanych z prowadzeniem rachunku papierów wartościowych i świadczeniem usług pośrednictwa w nabywaniu lub zbywaniu praw pochodnych oraz sposób i tryb określania ich wysokości;
- 7) sposób sporządzania i przekazywania klientowi wyciągów z rachunku papierów wartościowych;
- 8) sposoby ustalania wysokości depozytu zabezpieczającego oraz tryb informowania klienta o zmianie jego wysokości, jeżeli wnoszenie depozytu zabezpieczającego wynika z umowy lub z odrębnych przepisów;
- 9) sposoby i tryb wnoszenia depozytu zabezpieczającego i jego uzupełniania, jeżeli wnoszenie depozytu zabezpieczającego wynika z umowy lub z odrębnych przepisów;
- 10) tryb przekazywania przez towarowy dom maklerski żądania uzupełnienia depozytu zabezpieczającego do poziomu określonego umową, o której mowa w ust. 1, albo umowami, o których mowa w ust. 2, i odpowiednimi przepisami lub tryb uzyskiwania przez klienta informacji o konieczności uzupełnienia zabezpieczenia, jeżeli wnoszenie depozytu zabezpieczającego wynika z umowy lub z odrębnych przepisów;
- 11) sposób postępowania towarowego domu maklerskiego w przypadku niewniesienia lub niezpełnienia przez klienta zabezpieczenia lub w przypad-

ku przekroczenia limitów zaangażowania, określonych przez Krajowy Depozyt lub podmiot organizujący rynek, jeżeli wnoszenie depozytu zabezpieczającego wynika z umowy lub z odrębnych przepisów;

- 12) sposób i terminy sprawdzania pokrycia zleceń, jeżeli sprawdzanie pokrycia wynika z umowy lub z odrębnych przepisów;
- 13) tryb i warunki dokonywania płatności za nabywane prawa pochodne oraz wymogi, jakie powinni spełniać klienci, w zależności od sposobu dokonywania płatności, jeżeli dokonywanie płatności wynika z umowy lub z odrębnych przepisów;
- 14) sposób postępowania towarowego domu maklerskiego w przypadku, gdy klient nie dostarcza środków pieniężnych lub praw pochodnych w terminach przewidzianych w umowie lub w odrębnych przepisach;
- 15) postanowienia zabezpieczające interesy towarowego domu maklerskiego w przypadku niewywiązania się klienta z przyjętych zobowiązań, a także sposoby zaspokajania roszczeń towarowego domu maklerskiego ze środków pieniężnych oraz aktywów klienta zapisanych na rachunkach lub w rejestrach prowadzonych przez towarowy dom maklerski;
- 16) sposoby doręczania klientowi potwierdzenia zawarty transakcji;
- 17) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
- 18) tryb, terminy i warunki dokonywania zmian regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach;
- 19) tryb i warunki wypowiedzenia oraz rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 1, albo umów, o których mowa w ust. 2, oraz likwidacji rachunku papierów wartościowych, a także tryb postępowania z prawami pochodnymi, co do których klient nie wydał dyspozycji;
- 20) tryb składania dyspozycji kupna albo sprzedaży praw pochodnych za pośrednictwem telefonu oraz innych urządzeń technicznych, warunki składania takich dyspozycji oraz sposób identyfikacji osoby składającej dyspozycję;
- 21) tryb i warunki składania zleceń lub dyspozycji za pomocą elektronicznych nośników informacji, w szczególności sposób identyfikacji osoby składającej zlecenie, bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem;
- 22) tryb i warunki wystawiania na podstawie zlecenia klienta więcej niż jednego zlecenia maklerskiego bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem.

4. Przepisy ust. 3 pkt 20—22 stosuje się, jeżeli towarowy dom maklerski prowadzi działalność określoną w tych przepisach.

5. Przed podpisaniem umowy, o której mowa w ust. 1, albo umów, o których mowa w ust. 2, towarowy dom maklerski ma obowiązek uzyskać od klienta informację o Numerze Identyfikacji Klienta w Krajowym Depozycie, jeżeli klient posiada już taki numer.

6. Towarowy dom maklerski określi wymagania finansowe, jakie powinien spełniać klient, aby mógł za pośrednictwem towarowego domu maklerskiego dokonywać transakcji prawami pochodnymi. Towarowy dom maklerski uzależni podpisanie umowy o świadczenie usług w zakresie praw pochodnych od uprzedniego uzyskania od klienta oświadczenia o jego sytuacji finansowej, sporządzonego w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.

7. Jeżeli towarowy dom maklerski nie otwiera dla klienta rachunku papierów wartościowych, świadczenie usług polegających na pośredniczeniu w nabywaniu lub zbywaniu praw pochodnych odbywa się na podstawie umowy oraz regulaminu pośredniczenia w nabywaniu lub zbywaniu praw pochodnych, do którego nie stosuje się ust. 2, w zakresie, w jakim odnoszą się one do prowadzenia rachunków papierów wartościowych.

8. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, może nie zawierać wszystkich postanowień, o których mowa w ust. 3, jeżeli w danym zakresie zawiera odesłanie do regulaminu, o którym mowa w § 3.

§ 10. W przypadku zmiany regulaminów, o których mowa w § 3—9, towarowy dom maklerski informuje klienta o treści zmiany w takim terminie, aby klient mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, a rozwiązanie umowy nastąpiło przed dniem wejścia w życie zmian.

Rozdział 2

Prowadzenie rachunków transakcji giełdowych, rachunków pieniężnych oraz rejestrów ewidencyjnych

§ 11. 1. Rejestrowanie praw majątkowych odbywa się zgodnie z procedurami giełdowej izby rozrachunkowej lub Krajowego Depozytu.

2. Na rachunku transakcji giełdowych odrębnie są rejestrowane prawa majątkowe służące jako zabezpieczenie wykonania:

- 1) zobowiązań wynikających z pożyczek i kredytów zaciągniętych na nabycie towarów giełdowych;
- 2) innych zobowiązań przewidzianych w rozporządzeniu.

3. Rejestrowanie towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b i c ustawy, odbywa się zgodnie z procedurami giełdy, na której została zawarta transakcja.

4. W rejestrze ewidencyjnym odrębnie są rejestrowane towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2

lit. b i c ustawy, służące jako zabezpieczenie wykonania:

- 1) zobowiązań wynikających z pożyczek i kredytów zaciągniętych na nabycie towarów giełdowych;
- 2) innych zobowiązań przewidzianych w rozporządzeniu.

§ 12. 1. Towarowy dom maklerski nie może, z zastrzeżeniem § 14, wykorzystywać środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach pieniężnych w innym celu niż realizacja zleceń klientów oraz pokrycie opłat i prowizji z tytułu świadczonych klientowi usług lub pokrycie innych zobowiązań klienta wobec towarowego domu maklerskiego, wynikających z umów o świadczenie usług przez towarowy dom maklerski.

2. Towarowy dom maklerski może wykonywać dyspozycje klienta dotyczące jego środków pieniężnych, wyłącznie w celu:

- 1) nabywania towarów giełdowych lub praw pochodnych;
- 2) pokrywania opłat i prowizji z tytułu umów zawartych między towarowym domem maklerskim i klientem;
- 3) spłaty pożyczek i kredytów zaciągniętych na nabycie towarów giełdowych;
- 4) wypłaty środków pieniężnych przez klienta;
- 5) przelewu środków pieniężnych na rachunek bankowy klienta lub na inny rachunek pieniężny klienta;
- 6) zabezpieczenia zobowiązań wynikających z transakcji prawami majątkowymi lub prawami pochodnymi;
- 7) zabezpieczenia innych zobowiązań, o których mowa w rozporządzeniu.

§ 13. 1. Na rachunku pieniężnym odrębnie są rejestrowane środki służące jako zabezpieczenie wykonania:

- 1) zobowiązań wynikających z kredytów i pożyczek środków pieniężnych zaciągniętych na nabycie towarów giełdowych;
- 2) zobowiązań wynikających z praw majątkowych;
- 3) zobowiązań wynikających z praw pochodnych;
- 4) zobowiązań wynikających z praw majątkowych na rynku regulowanym;
- 5) innych zobowiązań przewidzianych w rozporządzeniu.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, mogą być rejestrowane łącznie dla wszystkich lub dla niektórych rodzajów zobowiązań wymienionych w ust. 1, pod warunkiem prowadzenia przez towarowy dom maklerski dokumentacji pozwalającej na określenie wysokości środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie dla poszczególnych rodzajów zobowiązań.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w szczególności w przypadku, gdy regulacje giełdowej izby rozliczeniowej lub Krajowego Depozytu wymagają łącznego rejestrowania środków, o których mowa w ust. 1.

§ 14. 1. Środki pieniężne klientów są zapisywane na rachunkach bankowych prowadzonych dla towarowego domu maklerskiego odrębnie od środków pieniężnych towarowego domu maklerskiego. Środki pieniężne klientów mogą być przedmiotem lokat terminowych.

2. Towarowy dom maklerski może inwestować środki pieniężne klientów w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, przy czym papiery te są zapisywane na odrębnym rachunku papierów wartościowych w rozumieniu Prawa o publicznym obrocie.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, towarowy dom maklerski jest obowiązany zapewnić płynną i terminową realizację zobowiązań towarowego domu maklerskiego wobec klienta.

§ 15. 1. Zapisów na rachunkach transakcji giełdowych dokonuje się wyłącznie na podstawie dowodów ewidencyjnych wystawionych zgodnie z obowiązującymi na danej giełdzie procedurami.

2. Zapisów w rejestrze ewidencyjnym dokonuje się wyłącznie na podstawie dowodów ewidencyjnych wystawionych zgodnie z obowiązującymi na danej giełdzie procedurami.

3. Zapisów na rachunkach pieniężnych dokonuje się na podstawie dowodów ewidencyjnych wystawionych zgodnie z obowiązującymi na danym rynku procedurami, a także na podstawie prawidłowych i rzetelnych dowodów wystawionych zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 16. Dowody, o których mowa w § 15, mogą być zapisywane lub przekazywane na elektronicznych nośnikach informacji, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Rozdział 3

Prowadzenie rachunków papierów wartościowych i rejestrów operacyjnych

§ 17.1. Towarowy dom maklerski, który prowadzi rachunek papierów wartościowych, otwiera dla klienta rejestr operacyjny.

2. Liczba praw pochodnych i praw do otrzymania praw pochodnych zapisywanych w rejestrze operacyjnym jest równa sumie liczb:

- 1) praw pochodnych zapisanych na rachunku papierów wartościowych, z wyłączeniem praw pochodnych, które były przedmiotem zawartych, lecz jeszcze nierozliczonych transakcji sprzedaży i pozostają zapisane na rachunku papierów wartościowych, i
- 2) praw do otrzymania praw pochodnych, jeżeli rozliczenie transakcji kupna tych praw objęte jest syste-

mem, o którym mowa w art. 137 ust. 2 Prawa o publicznym obrocie.

§ 18. 1. Towarowy dom maklerski nie otwiera rachunku papierów wartościowych dla klienta, gdy nabywane prawa pochodne będą zapisywane na rachunku tego klienta w banku prowadzącym rachunki papierów wartościowych lub w Krajowym Depozycie.

2. Rejestrowanie praw pochodnych odbywa się zgodnie z procedurami Krajowego Depozytu.

3. Na rachunku papierów wartościowych odrębnie są rejestrowane prawa pochodne służące jako zabezpieczenie wykonania zobowiązań przewidzianych w rozporządzeniu.

§ 19. Zapisów na rachunkach papierów wartościowych oraz zapisów w rejestrach operacyjnych dokonuje się wyłącznie na podstawie dowodów ewidencyjnych wystawionych zgodnie z procedurami obowiązującymi na danym rynku regulowanym.

§ 20. Do dowodów, o których mowa w § 19, stosuje się § 16.

Rozdział 4

Transakcje towarami giełdowymi na giełdzie

§ 21. 1. Towarowy dom maklerski pośredniczy w nabywaniu i zbywaniu towarów giełdowych, realizując pisemnie, z zastrzeżeniem § 24, zlecenie klienta, które zawiera w szczególności:

- 1) imię i nazwisko (firmę lub nazwę) klienta;
- 2) numer:
  - a) rachunku transakcji giełdowych klienta, o ile przedmiotem zlecenia jest kupno albo sprzedaż praw majątkowych, albo
  - b) rejestru ewidencyjnego, o ile przedmiotem zlecenia jest kupno albo sprzedaż towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b albo c ustawy, albo
  - c) rachunku pieniężnego klienta, o ile przedmiotem zlecenia są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a ustawy;
- 3) datę i czas wystawienia;
- 4) rodzaj, kod oraz liczbę praw majątkowych albo liczbę lub ilość towarów giełdowych niebędących prawami majątkowymi, będących przedmiotem zlecenia;
- 5) lokalizację towaru giełdowego, w przypadku zlecenia sprzedaży towaru giełdowego, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. a ustawy;
- 6) termin i warunki dostawy towaru giełdowego, w przypadku zlecenia sprzedaży towaru giełdowego, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. a—c ustawy;

- 7) przedmiot zlecenia (kupno lub sprzedaż towarów giełdowych);
- 8) określenie ceny;
- 9) oznaczenie terminu ważności zlecenia;
- 10) formę zabezpieczenia wykonania transakcji;
- 11) podpis klienta lub jego pełnomocnika, z zastrzeżeniem ust. 2;
- 12) w przypadku gdy zlecenie dotyczy zakupu lub sprzedaży praw majątkowych będących w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych — oświadczenie klienta, że zlecenie i jego złożenie jest zgodne z przepisami prawa dewizowego.

2. Jeżeli na jednym formularzu złożono więcej niż jedno zlecenie klienta, formularz powinien zawierać wyraźne określenie liczby zleceń. W takim przypadku wystarczające jest złożenie jednego podpisu klienta lub jego pełnomocnika.

3. Zarządzający cudzym pakietem aktywów na zlecenie może wystawiać jedno zlecenie na rzecz swoich klientów, pod warunkiem że w zleceniu tym określi liczbę albo ilość kupowanych lub sprzedawanych towarów giełdowych dla poszczególnych klientów oraz sposób postępowania towarowego domu maklerskiego w przypadku częściowej realizacji zlecenia.

4. W przypadku gdy zlecenie, o którym mowa w ust. 3, dotyczy klientów, dla których zarządzający realizuje jednakową strategię inwestycyjną, zamiast liczby albo ilości kupowanych lub sprzedawanych aktywów dla poszczególnych klientów, w zleceniu może zostać określony rodzaj danej strategii inwestycyjnej, przy czym zarządzający jest obowiązany określić liczbę albo ilość kupowanych lub sprzedawanych aktywów dla poszczególnych klientów przed rozliczeniem zawartych transakcji, chyba że regulamin świadczenia usług zarządzania cudzym pakietem aktywów na zlecenie określa szczegółowo sposób postępowania towarowego domu maklerskiego przy rozdzielaniu zawartych transakcji na rzecz poszczególnych klientów objętych zleceniem.

5. W przypadku zlecenia umożliwiającego wystawienie na jego podstawie więcej niż jednego zlecenia maklerskiego, zamiast liczby albo ilości towarów giełdowych można podać maksymalną łączną wartość transakcji, będących wynikiem realizacji zlecenia.

6. Zlecenie może zawierać dodatkowe warunki jego realizacji, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa i regulaminami przeprowadzania transakcji na giełdzie, na którą jest przekazywane. W szczególności dotyczy to zlecenia umożliwiającego wystawianie na jego podstawie więcej niż jednego zlecenia maklerskiego.

7. Zlecenia klientów powinny zawierać odpowiednie oznaczenie, pozwalające na odróżnienie ich od innych zleceń, jeżeli zawierają klauzulę umożliwiającą wystawianie na ich podstawie więcej niż jednego zlecenia maklerskiego.

8. Z zastrzeżeniem § 25 ust. 5, upoważniony przez towarowy dom maklerski pracownik potwierdza złożenie zlecenia przez klienta poprzez złożenie podpisu na zleceniu klienta lub na formularzu, o którym mowa w ust. 2.

9. Przepisu ust. 8 nie stosuje się do zleceń klienta wystawianych zgodnie z § 23 ust. 3 i § 24 ust. 2.

10. Towarowy dom maklerski jest obowiązany do zorganizowania miejsca przyjmowania zleceń klientów w sposób uniemożliwiający wgląd do dokumentów osobom nieupoważnionym.

§ 22. Na podstawie zlecenia, o którym mowa w § 21, towarowy dom maklerski wystawia zlecenie lub zlecenia maklerskie przekazywane na odpowiednią giełdę.

§ 23. 1. Towarowy dom maklerski może przyjmować dyspozycje klienta, składane za pomocą telefonu, telefaksu, modemu lub innych urządzeń technicznych, z zastrzeżeniem § 24 ust. 1, jeżeli przewiduje to regulamin, o którym mowa w § 3—6, oraz odpowiednio umowa, o której mowa w § 3—6, a klient udzielił pełnomocnictwa do składania na podstawie takich dyspozycji zleceń nabycia lub zbycia towarów giełdowych. Pełnomocnictwo może być udzielone imiennie wskazanemu pracownikowi towarowego domu maklerskiego lub pracownikom danego towarowego domu maklerskiego albo temu domowi, według wyboru klienta.

2. Warunkiem przyjmowania dyspozycji składanych za pomocą urządzeń, o których mowa w ust. 1, jest posiadanie odpowiednich zabezpieczeń organizacyjnych lub technicznych zapewniających poufność przekazywanych informacji.

3. Na podstawie dyspozycji klienta, o której mowa w ust. 1, upoważniony pracownik towarowego domu maklerskiego wystawia zlecenie za pomocą elektronicznych nośników informacji, w sposób zapewniający identyfikację upoważnionego pracownika towarowego domu maklerskiego.

4. Przez wystawienie zlecenia rozumie się również podpisanie przez upoważnionego pracownika towarowego domu maklerskiego dyspozycji klienta zawierającej dane, o których mowa w § 21 ust. 1 pkt 1—10 i 12.

5. Najpóźniej do końca dnia, na który zostało wystawione zlecenie, upoważniony przez towarowy dom maklerski pracownik potwierdza zgodność zlecenia z dyspozycją klienta za pomocą elektronicznych nośników informacji, w sposób zapewniający identyfikację osoby dokonującej potwierdzenia.

6. Potwierdzenie zgodności zlecenia z dyspozycją klienta może również nastąpić poprzez złożenie podpisu na wydruku zlecenia lub zleceń albo na zleceniu wystawionym w sposób, o którym mowa w ust. 4.

7. Upoważniony pracownik towarowego domu maklerskiego dokonujący potwierdzenia zgodności zlecenia z dyspozycją klienta nie może być jednocześnie pra-

cownikiem towarowego domu maklerskiego, który wystawił zlecenie na podstawie dyspozycji klienta, o której mowa w ust. 1.

8. System informatyczny towarowego domu maklerskiego powinien umożliwiać wydrukowanie zleceń wystawionych w sposób, o którym mowa w ust. 3, wraz z oznaczeniem osoby wskazanej w tym przepisie, a w przypadku gdy potwierdzenie zgodności zlecenia z dyspozycją klienta nastąpiło w sposób, o którym mowa w ust. 5 — wraz z oznaczeniem osoby wskazanej w tym przepisie.

§ 24. 1. Towarowy dom maklerski może przyjmować dyspozycje klienta złożone za pomocą elektronicznych nośników informacji, z zastrzeżeniem § 25 ust. 2, o ile przewiduje to regulamin, o którym mowa w § 3—6, lub odpowiednio umowa, o której mowa w § 3—6, a klient udzielił towarowemu domowi maklerskiemu pełnomocnictwa do składania na podstawie takich dyspozycji zleceń nabycia lub zbycia towarów giełdowych.

2. Towarowy dom maklerski przy użyciu systemu informatycznego potwierdza przyjęcie dyspozycji złożonej w sposób określony w ust. 1 oraz wystawia na jej podstawie przy użyciu systemu informatycznego zlecenie nabycia lub zbycia towarów giełdowych.

3. Najpóźniej do końca dnia, na który zostało wystawione zlecenie, upoważniony przez towarowy dom maklerski pracownik potwierdza zgodność zlecenia z dyspozycją klienta za pomocą elektronicznych nośników informacji, w sposób zapewniający identyfikację osoby dokonującej potwierdzenia. Potwierdzenie może także nastąpić poprzez złożenie podpisu na wydruku zlecenia lub zleceń.

4. System informatyczny towarowego domu maklerskiego powinien umożliwiać wydrukowanie zleceń złożonych w sposób, o którym mowa w ust. 2, a w przypadku gdy potwierdzenie zgodności zlecenia z dyspozycją klienta nastąpiło w sposób, o którym mowa w ust. 3 — wraz z oznaczeniem osoby dokonującej tego potwierdzenia.

§ 25. 1. Towarowy dom maklerski może przyjmować zlecenia klienta złożone za pomocą elektronicznych nośników informacji, o ile przewiduje to regulamin, o którym mowa w § 3—6 oraz odpowiednio umowa, o której mowa w § 3—6.

2. Towarowy dom maklerski przyjmujący dyspozycje i zlecenia klientów przekazywane za pośrednictwem elektronicznych nośników informacji jest obowiązany używać wyłącznie programów i systemów informatycznych zapewniających:

- 1) poufność składanych zleceń lub dyspozycji, a w szczególności zabezpieczenie przed ich odczytaniem lub zmianą przez osoby nieupoważnione;
- 2) integralność składanych zleceń lub dyspozycji, a w szczególności zabezpieczenie przed ingerencją osób nieupoważnionych w ich treść, poprzez modyfikację lub usuwanie;

- 3) uwierzytelnianie składanych zleceń lub dyspozycji, a w szczególności zabezpieczenie przed możliwością ich składania przez osoby nieupoważnione, poprzez ustalenie odrębnego identyfikatora lub hasła dla każdego klienta;

- 4) możliwość potwierdzenia klientowi faktu otrzymania zlecenia lub dyspozycji przez dom maklerski;

- 5) możliwość potwierdzenia klientowi faktu zawarcia transakcji lub zrealizowania dyspozycji.

3. Towarowy dom maklerski jest obowiązany do sprawdzenia, czy zlecenie złożone w sposób określony w ust. 1 zawiera dane, o których mowa w § 21 ust. 1 pkt 1—10 i 12.

4. Zlecenie złożone w sposób określony w ust. 1 powinno zostać opatrzone przez osobę składającą zlecenie bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

5. Towarowy dom maklerski przy użyciu systemu informatycznego towarowego domu maklerskiego potwierdza przyjęcie zlecenia złożonego w sposób określony w ust. 1.

§ 26. 1. Na zasadach określonych w regulaminie świadczenia usług maklerskich towarowy dom maklerski wystawia zlecenia maklerskie na podstawie zlecenia kupna towarów giełdowych złożonego przez klienta, pod warunkiem że klient:

- 1) posiada na rachunku pieniężnym pełne pokrycie wartości zlecenia i przewidywanej prowizji w chwili wystawienia przez towarowy dom maklerski zlecenia maklerskiego albo

- 2) w chwili wystawienia przez towarowy dom maklerski zlecenia maklerskiego posiada częściowe pokrycie wartości zlecenia na rachunku pieniężnym w wysokości uzgodnionej w umowie o świadczenie usług maklerskich, pod warunkiem że ustanowione zostały zabezpieczenia, o których mowa w § 28 ust. 2 i 3, na pozostałą część wartości zlecenia i przewidywanej prowizji, albo

- 3) w chwili wystawienia przez towarowy dom maklerski zlecenia maklerskiego posiada ustanowione zabezpieczenia, o których mowa w § 28 ust. 2 i 3, na całkowitą wartość zlecenia i przewidywanej prowizji;

- 4) w chwili wystawienia przez towarowy dom maklerski zlecenia maklerskiego posiada częściowe pokrycie wartości zlecenia, bez ustanowienia zabezpieczeń, o których mowa w § 28 ust. 2 i 3.

2. Towarowy dom maklerski może odstąpić od wymogu posiadania przez klienta całkowitego lub częściowego pokrycia wartości zlecenia i przewidywanej prowizji na rachunku pieniężnym, a także od wymogu ustanowienia przez klienta zabezpieczeń, o których mowa w § 28 ust. 2 i 3, w przypadku gdy w opinii towarowego domu maklerskiego pozwala na to ocena sta-

nu finansowego i wiarygodności klienta dokonana zgodnie z § 29.

3. W przypadku zlecenia, o którym mowa w § 21 ust. 4, towarowy dom maklerski może odstąpić od wymogu sprawdzania pokrycia na rachunkach pieniężnych poszczególnych klientów, na rzecz których zostało złożone zlecenie. W przypadku gdy zarządzający nie prowadzi dla klientów rachunków pieniężnych, odstąpienie od wymogu sprawdzania pokrycia przez towarowy dom maklerski wystawiający zlecenie maklerskie może mieć miejsce pod warunkiem podpisania z zarządzającym umowy o gwarantowanie rozliczenia transakcji, która powinna w szczególności określać tryb i warunki dostarczania przez zarządzającego towarów giełdowych w przypadku zleceń sprzedaży oraz gwarantowania przez zarządzającego zapłaty w przypadku zleceń kupna, w sytuacji gdy aktywa klientów zarządzającego nie wystarczają do pełnego rozliczenia transakcji.

4. Towarowy dom maklerski określi w umowie o świadczenie usług maklerskich limit maksymalnej wysokości należności towarowego domu maklerskiego od klienta z tytułu zawartych transakcji, które:

- 1) powinny być zabezpieczone przez klienta w sposób określony w § 28 ust. 2 i 3, w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub
- 2) nie wymagają zabezpieczenia, w przypadku, o którym mowa w ust. 2.

5. Wartość zlecenia kupna ustala się jako maksymalną kwotę zobowiązania, które może powstać z tytułu pełnej zapłaty za nabywane towary giełdowe, przy całkowitej realizacji zlecenia.

§ 27. W przypadku zawarcia umowy o świadczenie usług maklerskich na zasadach określonych w § 26 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, umowa ta powinna przewidywać obowiązek dokonania przez klienta zapłaty w terminie określonym w tej umowie, nie później jednak niż w dniu rozliczenia zawartej na giełdzie transakcji, w wysokości zobowiązań klienta wobec towarowego domu maklerskiego z tytułu zawartych transakcji kupna towarów giełdowych, pomniejszonych o należności klienta z tytułu zawartych na giełdach transakcji sprzedaży towarów giełdowych rozliczanych w tym dniu.

§ 28. 1. W przypadku zawarcia umowy o świadczenie usług maklerskich na zasadach określonych w § 26 ust. 1 pkt 2 i 3, towarowy dom maklerski żąda ustanowienia zabezpieczenia zapłaty należności przez klienta.

2. Zabezpieczeniem, o którym mowa w ust. 1, mogą być:

- 1) gwarancja bankowa;
- 2) akredytywa;
- 3) towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, zablokowane w rejestrze ewidencyjnym klienta;

4) towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a ustawy;

5) środki pieniężne zablokowane na rachunku bankowym klienta, w wysokości gwarantującej wykonanie zobowiązań wynikających z realizacji zlecenia;

6) papiery wartościowe zablokowane na rachunku papierów wartościowych klienta;

7) czek potwierdzony przez bank.

3. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, może być również ustanowione w innej formie, jeżeli gwarantuje ona pewną i płynną jego realizację.

4. W przypadku gdy klient ustanowił na rzecz towarowego domu maklerskiego zabezpieczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 3, 5 i 6, towarowy dom maklerski powinien posiadać wystawione przez klienta pełnomocnictwo, odpowiednio do sprzedaży zablokowanych towarów giełdowych, do dokonania przelewu środków pieniężnych klienta znajdujących się w banku albo do sprzedaży zablokowanych papierów wartościowych, do wysokości roszczenia towarowego domu maklerskiego z tytułu nieopłacenia przez klienta transakcji kupna towarów giełdowych wraz z prowizją.

5. W przypadku gdy klient ustanowił na rzecz towarowego domu maklerskiego zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, towarowy dom maklerski powinien posiadać przedłożony przez klienta indosowany na towarowy dom maklerski warrant wystawionego przez dom składowy dowodu składowego stwierdzającego posiadanie towarów będących przedmiotem zabezpieczenia złożonych na skład w tym domu składowym.

§ 29. Towarowy dom maklerski uzależni podpisanie umowy o świadczenie usług maklerskich, na zasadach określonych w § 26 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, od złożenia przez klienta pisemnego lub sporządzonego za pomocą elektronicznych nośników informacji oświadczenia o jego sytuacji finansowej, jak również opracuje system kryteriów, na podstawie których będą określone limity wskazane w § 26 ust. 4 oraz na podstawie których będzie podejmowana decyzja o zaproponowaniu klientowi określonego trybu dokonywania zapłaty z tytułu realizacji zleceń kupna towarów giełdowych.

§ 30. 1. W przypadku gdy klient nie dokonał zapłaty w wysokości, o której mowa w § 27, w terminie i na zasadach określonych w umowie o świadczenie usług maklerskich, a nie jest możliwe zaspokojenie roszczeń towarowego domu maklerskiego na podstawie zabezpieczeń wskazanych w § 28 ust. 2 i 3, towarowy dom maklerski może zaspokoić swoje roszczenia z aktywów klienta znajdujących się na rachunkach lub w rejestrach klienta prowadzonych przez towarowy dom maklerski.

2. W przypadku gdy klient nie dokonał zapłaty w wysokości, o której mowa w § 27, w terminie określonym w umowie o świadczenie usług maklerskich, towarowy dom maklerski przez okres co najmniej

6 miesięcy realizuje zlecenia kupna klienta jedynie pod warunkiem posiadania przez niego pełnego pokrycia na rachunku pieniężnym.

3. Towarowy dom maklerski może nie stosować postanowień ust. 2 w szczególności uzasadnionych przypadkach, gdy niedokonanie zapłaty nastąpiło bez winy klienta.

§ 31. 1. Towarowy dom maklerski wystawia zlecenie maklerskie na podstawie zlecenia sprzedaży towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a ustawy, pod warunkiem przedłożenia przez klienta indosowanego na towarowy dom maklerski warrantu dowodu składowego wystawionego przez dom składowy, stwierdzającego posiadanie przez klienta towarów będących przedmiotem zlecenia sprzedaży, złożonych na skład w tym domu składowym albo ustanowienia przez klienta zabezpieczeń wskazanych w § 28 ust. 2 i 3, albo złożenia przez klienta dyspozycji blokady środków pieniężnych na swoim rachunku pieniężnym w wysokości gwarantującej wykonanie zobowiązań wynikających z realizacji zlecenia. Przepisy § 28 ust. 4 i 5, § 29 i § 30 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku gdy klient nie dostarczył towarów giełdowych wskazanych w ust. 1, w terminie i na zasadach określonych w umowie o świadczenie usług maklerskich lub w zleceniu, towarowy dom maklerski może zaspokoić swoje roszczenia na podstawie zabezpieczeń, o których mowa w ust. 1.

3. Towarowy dom maklerski wystawia zlecenie maklerskie na podstawie zlecenia sprzedaży towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b albo c ustawy, pod warunkiem że w chwili wystawienia zlecenia maklerskiego klient posiada towar zapisany w rejestrze ewidencyjnym.

4. W przypadku zlecenia, o którym mowa w § 21 ust. 4, towarowy dom maklerski może odstąpić od wymogu badania pokrycia, o którym mowa w ust. 1 lub 3, oraz od wymogu ustanawiania zabezpieczeń, o których mowa w ust. 1. W przypadku gdy zarządzający nie prowadzi dla klientów rachunków i rejestrów, o których mowa w ust. 1 i 3, odstąpienie od wymogu, o którym mowa w ust. 1 lub 3, przez towarowy dom maklerski wystawiający zlecenia maklerskie może mieć miejsce pod warunkiem podpisania z zarządzającym umowy, o której mowa w § 26 ust. 3.

§ 32. 1. W chwili wystawienia przez towarowy dom maklerski zlecenia maklerskiego środki pieniężne klienta stanowiące pokrycie zlecenia kupna towarów giełdowych są blokowane na rachunku pieniężnym.

2. Środki pieniężne zablokowane na rachunku pieniężnym klienta, stanowiące pokrycie zleceń kupna towarów giełdowych zrealizowanych w trakcie sesji, mogą być odblokowane w takiej wysokości, aby zablokowane środki pieniężne były wystarczające na rozliczenie przez towarowy dom maklerski transakcji zawartych w trakcie tej sesji.

3. W przypadku zlecenia, o którym mowa w § 21 ust. 4, towarowy dom maklerski może odstąpić od wy-

mogą dokonywania blokady środków pieniężnych na rachunkach pieniężnych poszczególnych klientów, na rzecz których zostało złożone zlecenie. W przypadku gdy zarządzający nie prowadzi dla klientów rachunków pieniężnych, odstąpienie od wymogu, o którym mowa w ust. 1, przez towarowy dom maklerski wystawiający zlecenia maklerskie może mieć miejsce pod warunkiem podpisania z zarządzającym umowy, o której mowa w § 26 ust. 3.

§ 33. Ustanowione zabezpieczenia mogą zostać uchylone przed otrzymaniem z giełdy dokumentów ewidencyjnych, na podstawie informacji, która zgodnie z zasadami obowiązującymi na danym rynku pozwala na stwierdzenie, że transakcja na pewno nie została zrealizowana.

§ 34. 1. W przypadku stwierdzenia braku pokrycia dla zlecenia kupna towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a—c ustawy, towarowy dom maklerski może zrealizować zlecenie do wysokości pokrycia i posiadanych zabezpieczeń, o których mowa w § 28 ust. 2—3, ustanowionych zgodnie z § 26 ust. 1 pkt 2 i 3, jeżeli przewidują to regulacje giełdy, na której transakcja ma być zawarta, lub odstąpić od realizacji zlecenia. Przyjęty sposób postępowania określa regulamin świadczenia usług maklerskich.

2. W przypadku stwierdzenia braku zabezpieczenia zlecenia sprzedaży towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a ustawy, towarowy dom maklerski może zrealizować zlecenie do wysokości zabezpieczeń, o których mowa w § 31 ust. 1, jeżeli przewidują to regulacje giełdy, na której transakcja ma być zawarta, lub odstąpić od realizacji zlecenia. Przyjęty sposób postępowania określa regulamin świadczenia usług maklerskich.

3. W przypadku stwierdzenia braku pokrycia zlecenia sprzedaży towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b albo c ustawy, towarowy dom maklerski może zrealizować zlecenie do wysokości pokrycia, o którym mowa w § 31 ust. 3, jeżeli przewidują to regulacje giełdy, na której transakcja ma być zawarta, lub odstąpić od realizacji zlecenia. Przyjęty sposób postępowania określa regulamin świadczenia usług maklerskich.

4. W przypadku składania kilku zleceń kupna na daną sesję kolejność ich realizacji określa klient.

§ 35. 1. Towarowy dom maklerski ustala zakres świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, do spełnienia których są zobowiązane strony transakcji na podstawie dowodów ewidencyjnych otrzymanych z giełdy.

2. Towarowy dom maklerski dokonuje zapisów w rejestrze ewidencyjnym i na rachunku pieniężnym klienta po rozliczeniu transakcji, na podstawie dowodów ewidencyjnych, wystawionych i otrzymanych zgodnie z § 15 ust. 2 i 3 i § 16.

3. Na wniosek klienta towarowy dom maklerski po zakończeniu sesji doręcza klientowi, w sposób określony w regulaminie świadczenia usług maklerskich, pisemne potwierdzenie zawarcia transakcji.

§ 36. Towarowy dom maklerski, wykonując czynności polegające na nabywaniu lub zbywaniu towarów giełdowych na własny rachunek, jest obowiązany do wystawiania zleceń kupna lub sprzedaży towarów giełdowych i ich realizacji na warunkach określonych na danej giełdzie.

§ 37. 1. Towarowy dom maklerski pośredniczy w nabywaniu lub zbywaniu praw majątkowych, realizując zlecenie klienta.

2. Do zlecenia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się § 21—25, § 34 ust. 4, § 35 ust. 3 i § 36.

§ 38. 1. Jeżeli z przepisów wewnętrznych giełdowej izby rozrachunkowej albo Krajowego Depozytu wynika obowiązek określenia minimalnej wysokości zabezpieczeń wymaganych do dokonywania transakcji prawami majątkowymi, wystawca opcji lub strona transakcji terminowej powinna posiadać zabezpieczenie w wysokości nie mniejszej niż określona przez giełdową izbę rozrachunkową albo Krajowy Depozyt.

2. Niezwłocznie po rozliczeniu sesji towarowy dom maklerski żąda od klienta uzupełnienia zabezpieczenia do wysokości nie mniejszej niż określona przez giełdową izbę rozrachunkową lub Krajowy Depozyt lub umożliwi wypłacenie nadwyżki kwoty stanowiącej zabezpieczenie pieniężne.

§ 39. 1. Towarowy dom maklerski wystawia zlecenie maklerskie na podstawie zlecenia nabycia opcji, złożonego przez klienta, pod warunkiem że w chwili wystawienia zlecenia maklerskiego klient posiada pełne pokrycie wartości zlecenia i przewidywanej prowizji.

2. Towarowy dom maklerski wystawia zlecenie maklerskie na podstawie zlecenia zbycia (wystawienia) opcji złożonego przez klienta, pod warunkiem że w chwili wystawienia zlecenia maklerskiego klient posiada zabezpieczenie, o którym mowa w § 38 ust. 1.

3. Towarowy dom maklerski dokonuje zapisów na rachunku transakcji giełdowych i rachunku pieniężnym klienta po rozliczeniu transakcji przez giełdową izbę rozrachunkową lub Krajowy Depozyt na podstawie dowodów ewidencyjnych wystawionych i otrzymanych zgodnie z § 15 i 16.

§ 40. 1. Towarowy dom maklerski wykonujący czynności pośrednictwa w nabywaniu lub zbywaniu praw majątkowych innych niż te, o których mowa w § 38 ust. 1, wystawia zlecenia kupna lub sprzedaży praw majątkowych na warunkach określonych przez podmiot organizujący rynek, giełdową izbę rozrachunkową lub Krajowy Depozyt. Do przyjmowania i realizowania zleceń, których przedmiotem jest kupno albo sprzedaż praw majątkowych innych niż te, o których mowa w § 38 ust. 1, przepisy rozdziału stosuje się odpowiednio.

2. Towarowy dom maklerski wykonujący czynności pośrednictwa w nabywaniu lub zbywaniu praw majątkowych będących w obrocie na zagranicznych rynkach

regulowanych wystawia zlecenia kupna lub sprzedaży praw majątkowych na warunkach określonych na danym zagranicznym rynku regulowanym. Do przyjmowania i realizowania zleceń, których przedmiotem jest kupno albo sprzedaż praw majątkowych będących w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych, przepisy rozdziału stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Transakcje dokonywane na rynku regulowanym

§ 41. 1. Towarowy dom maklerski pośredniczy w nabywaniu lub zbywaniu praw pochodnych, realizując pisemne zlecenie klienta, które zawiera w szczególności:

- 1) imię i nazwisko (firmę lub nazwę) oraz numer rachunku papierów wartościowych klienta;
- 2) datę i czas wystawienia;
- 3) rodzaj, kod i liczbę praw pochodnych będących przedmiotem zlecenia;
- 4) przedmiot zlecenia (kupno lub sprzedaż praw pochodnych);
- 5) określenie ceny;
- 6) oznaczenie terminu ważności zlecenia;
- 7) podpis klienta lub jego pełnomocnika, z zastrzeżeniem § 21 ust. 2.

2. Do zlecenia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 4, z wyłączeniem § 21 ust. 1, § 26—33, § 34 ust. 1—3, § 35 ust. 1 i 2 oraz § 37—40.

§ 42. 1. Jeżeli z przepisów wewnętrznych Krajowego Depozytu wynika obowiązek określenia minimalnej wysokości zabezpieczeń wymaganych do dokonywania transakcji prawami pochodnymi, wystawca opcji lub strona transakcji terminowej musi posiadać zabezpieczenie w wysokości nie mniejszej niż określona przez Krajowy Depozyt.

2. Niezwłocznie po rozliczeniu sesji towarowy dom maklerski żąda od klienta uzupełnienia zabezpieczenia do wysokości nie mniejszej niż określona przez Krajowy Depozyt lub umożliwi wypłacenie nadwyżki kwoty stanowiącej zabezpieczenie pieniężne.

§ 43. 1. Towarowy dom maklerski wystawia zlecenie maklerskie na podstawie zlecenia nabycia opcji, złożonego przez klienta, pod warunkiem że w chwili wystawienia zlecenia maklerskiego klient posiada pełne pokrycie wartości zlecenia i przewidywanej prowizji, w środkach pieniężnych zapisanych na jego rachunku pieniężnym.

2. Towarowy dom maklerski wystawia zlecenie maklerskie na podstawie zlecenia zbycia (wystawienia) opcji wystawionego przez klienta, pod warunkiem że w chwili wystawienia zlecenia maklerskiego klient posiada zabezpieczenie, o którym mowa w § 42 ust. 1.

§ 44. 1. Towarowy dom maklerski wystawia zlecenie maklerskie na podstawie zlecenia nabycia warrantu złożonego przez klienta, pod warunkiem że w chwili wystawiania zlecenia maklerskiego klient posiada pełne pokrycie wartości zlecenia i przewidywanej prowizji w środkach pieniężnych zapisanych na jego rachunku pieniężnym.

2. Towarowy dom maklerski przyjmuje zlecenie zbycia warrantów, pod warunkiem że zbywca posiada warranty przed wystawieniem zlecenia maklerskiego.

§ 45. 1. Towarowy dom maklerski dokonuje zapisów w rejestrze operacyjnym, przed rozliczeniem transakcji w Krajowym Depozycie, na podstawie dowodów ewidencyjnych wystawionych i otrzymanych zgodnie z § 19 i 20, jeżeli rozliczenie transakcji kupna objęte jest systemem, o którym mowa w art. 137 ust. 2 Prawa o publicznym obrocie.

2. Towarowy dom maklerski dokonuje zapisów na rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnym klienta po rozliczeniu transakcji w Krajowym Depozycie na podstawie dowodów ewidencyjnych wystawionych i otrzymanych zgodnie z § 19 i 20.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do dokonywania zapisów w rejestrze operacyjnym oraz na rachunku papierów wartościowych prowadzonych dla klienta przez bank prowadzący rachunki papierów wartościowych.

4. Na wniosek klienta towarowy dom maklerski po zakończeniu sesji doręcza klientowi, w sposób określony w regulaminie, o którym mowa w § 3 lub § 9, potwierdzenie zawarcia transakcji.

§ 46. Towarowy dom maklerski wykonujący czynności pośrednictwa w nabywaniu lub zbywaniu praw pochodnych innych niż te, o których mowa w § 42 ust. 1 i § 44, wystawia zlecenia kupna lub sprzedaży praw pochodnych na warunkach określonych przez Krajowy Depozyt lub podmiot organizujący rynek. Do przyjmowania i realizowania zleceń, których przedmiotem jest kupno albo sprzedaż praw pochodnych innych niż te, o których mowa w § 42 ust. 1 i § 44, przepisy rozdziału stosuje się odpowiednio.

§ 47. Przepisy rozdziału stosuje się także do transakcji prawami pochodnymi zarejestrowanymi na rachunku w banku prowadzącym rachunki papierów wartościowych.

DZIAŁ III

Zasady ewidencjonowania i archiwizacji transakcji

§ 48. 1. Towarowy dom maklerski przechowuje i archiwizuje przez okres co najmniej 5 lat formularze złożonych przez klientów zleceń, zawarte z klientami umowy o świadczenie usług maklerskich i inne umowy w zakresie usług świadczonych przez towarowy dom maklerski, dokumenty udzielonych pełnomocnictw, potwierdzenia zawarty transakcji, a także wszelkie

inne dokumenty, związane z zawieraniem transakcji, prowadzeniem rachunków i rejestrów, dokonywaniem rozliczeń oraz świadczeniem usług odpłatnego doradztwa w zakresie obrotu giełdowego.

2. Towarowy dom maklerski utrzuwa i przechowuje przez okres co najmniej 5 lat dyspozycje, o których mowa w § 23.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 i 2, dotyczy także dokumentów sporządzonych lub przekazanych do towarowego domu maklerskiego na elektronicznych nośnikach informacji.

4. Dokumenty, o których mowa w ust. 1—3, powinny być przechowywane na takim nośniku informacji, na jakim zostały sporządzone lub przekazane do towarowego domu maklerskiego.

5. Dokumenty sporządzone lub przekazane do towarowego domu maklerskiego na elektronicznych nośnikach informacji powinny być przechowywane na nośnikach elektronicznych o charakterze trwałym.

§ 49. W przypadku dokumentów sporządzonych na elektronicznym nośniku informacji, towarowy dom maklerski stosuje nośniki zapewniające bezwzględny wgląd w treść gromadzonych dokumentów, zgodnie z pisemną szczegółową instrukcją obsługi stosowanych nośników, oraz dokonywanie wydruków danych w porządku chronologicznym, zgodnie z przyjętymi wzorami dokumentów.

§ 50. W przypadku, o którym mowa w § 49, towarowy dom maklerski przechowuje dokumenty w sposób chroniący je przed zatarciem lub zniekształceniem albo naruszeniem ustalonych zasad ich przetwarzania. Dokumenty przechowywane są na nośnikach przez okres co najmniej 5 lat.

§ 51. 1. Towarowy dom maklerski prowadzi ewidencję wszystkich transakcji zawieranych w obrocie towarami giełdowymi oraz prawami pochodnymi.

2. Prowadząc ewidencję transakcji, towarowy dom maklerski sporządza następujące dokumenty:

- 1) zestawienie zawartych w danym dniu transakcji, ze wskazaniem rynku lub giełdy, na której została zawarta transakcja, oraz z wyszczególnieniem, czy transakcja była zawarta na rachunek klienta czy na rachunek własny;
- 2) dzienne zestawienie zleceń przyjętych od klientów;
- 3) kopie dokumentów potwierdzających zawarcie i rozliczenie transakcji.

3. Towarowy dom maklerski prowadzi odrębny rejestr zleceń zawierających klauzulę umożliwiającą wystawianie na ich podstawie więcej niż jednego zlecenia maklerskiego.

4. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 i 3, towarowy dom maklerski przechowuje przez okres co naj-

mniej 5 lat. Dokumenty te mogą być przechowywane na elektronicznych, magnetycznych lub optycznych nośnikach informacji.

5. Towarowy dom maklerski jest obowiązany do zapewnienia odpowiednich warunków przechowywania dokumentów, o których mowa w § 48, a w szczególności do zabezpieczenia ich przed dostępem osób niepowołanych.

§ 52. 1. Towarowy dom maklerski jest zobowiązany do zapewnienia odpowiednich warunków przechowywania nośników informacji, o których mowa w § 48 ust. 5, w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osób nieuprawnionych i odczytywanie przez te osoby informacji zapisanych na tych nośnikach bądź modyfikowanie lub usuwanie ich treści.

2. Likwidacja dokumentów przechowywanych na nośnikach informacji, po upływie wymaganego okresu przechowywania, następuje poprzez pozbawienie tych nośników zapisu informacji bądź uszkodzenie nośników w sposób uniemożliwiający odczytanie informacji.

§ 53. W przypadku umów oraz dokumentów pełnomocnictw, o których mowa w dziale niniejszym, okres 5 lat biegnie od dnia rozwiązania umowy lub wygaśnięcia pełnomocnictwa.

DZIAŁ IV

Ustanawianie i realizacja zabezpieczeń spłaty kredytów i pożyczek udzielonych na nabycie towarów giełdowych

§ 54. 1. Towarowy dom maklerski wykonuje czynności związane z ustanawianiem i realizacją zabezpieczeń spłaty kredytów na nabycie towarów giełdowych na podstawie umowy między bankiem a klientem, do której przystępuje, lub na podstawie odrębnej umowy między bankiem a towarowym domem maklerskim, zgodnie z którą towarowy dom maklerski jest zobowiązany do dokonywania czynności zmierzających do ustanowienia i realizacji zabezpieczenia udzielonego przez bank kredytu.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać w szczególności określenie:

- 1) towarów giełdowych lub ich rodzajów, które mogą być kupowane za środki pieniężne pochodzące z kredytu;
- 2) terminu spłaty kredytu;
- 3) rodzaju i wysokości wymaganego od klienta zabezpieczenia spłaty kredytu;
- 4) sposobu dokonywania przez towarowy dom maklerski wyceny aktywów stanowiących zabezpieczenie;
- 5) warunków i terminów dokonywania i znoszenia przez towarowy dom maklerski blokady aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty kredytu, o ile blokada jest przewidziana;

6) trybu i terminów przekazywania bankowi przez towarowy dom maklerski informacji o aktualnej wysokości zabezpieczenia;

7) sposobu postępowania towarowego domu maklerskiego w przypadku spadku wysokości zabezpieczenia poniżej wymaganego poziomu;

8) sposobu postępowania towarowego domu maklerskiego z aktywami klienta w przypadku niezrealizowania przez klienta zobowiązań z umowy kredytu;

9) obowiązku informowania banku przez towarowy dom maklerski o każdym przypadku zajęcia aktywów kredytobiorcy stanowiących zabezpieczenie kredytu przez organy egzekucyjne lub inne uprawnione podmioty.

§ 55. Towarowy dom maklerski przekazuje bankowi informacje, o których mowa w § 54 ust. 2 pkt 6, na podstawie udzielonego bankowi przez klienta upoważnienia do uzyskiwania informacji o stanach jego rachunku transakcji giełdowych, rachunku papierów wartościowych, rejestru ewidencyjnego i rachunku pieniężnego.

DZIAŁ V

Tryb i warunki postępowania w przypadku zabezpieczenia wierzytelności na towarach giełdowych

§ 56. 1. Towarowy dom maklerski podejmuje czynności związane z ustanowieniem zabezpieczenia wierzytelności na towarach giełdowych wyłącznie po uprzednim przyjęciu od klienta pisemnego oświadczenia, że:

- 1) istnieje nieprzedawniona wierzytelność pieniężna lub niepieniężna, wynikająca z określonego stosunku prawnego;
- 2) forma zabezpieczenia wierzytelności oraz sposób zaspokojenia wierzyciela z przedmiotu zabezpieczenia odpowiadają wymogom przewidzianym w przepisach prawa;
- 3) przedmiotem zabezpieczenia wierzytelności są towary giełdowe, zapisane na rachunku transakcji giełdowych lub w rejestrze ewidencyjnym klienta.

2. Stwierdzenie okoliczności, o których mowa w ust. 1, następuje także na podstawie stanu rachunku transakcji giełdowych lub rejestru ewidencyjnego klienta oraz przedstawionej umowy o ustanowieniu zabezpieczenia i dokumentu, z którego wynika zabezpieczona wierzytelność. W towarowym domu maklerskim pozostawia się kopię umowy o ustanowieniu zabezpieczenia, zaopatrzoną w podpis upoważnionego pracownika, datę i pieczęć towarowego domu maklerskiego.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, może być złożone w formie pisemnej albo za pomocą elektronicznych nośników informacji.

§ 57. 1. Towarowy dom maklerski może odmówić podjęcia określonej czynności związanej z ustanowie-

niem zabezpieczenia wierzytelności w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości wskazujących, że umowy, o których mowa w § 56 ust. 2, mają na celu obejście przepisów prawa.

2. Towarowy dom maklerski odmawia podjęcia czynności wskazanych w ust. 1, gdy umowy, o których mowa w § 56 ust. 2, są sprzeczne z przepisami prawa.

3. Odmowa, o której mowa w ust. 1 lub 2, powinna być sporządzona w formie pisemnej albo za pomocą elektronicznych nośników informacji i powinna zawierać uzasadnienie. Przed dostarczeniem klientowi odmowy towarowy dom maklerski powinien mu umożliwić złożenie wyjaśnień w formie ustnej, pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.

§ 58. Podejmowanie przez towarowy dom maklerski czynności związanych z ustanowieniem na towarach giełdowych zabezpieczenia wierzytelności w innej formie i w inny sposób niż wskazane w § 59—66 jest dopuszczalne, jeżeli nie narusza to przepisów prawa, a forma tego zabezpieczenia oraz sposób wykonywania przez towarowy dom maklerski tych czynności zostały szczegółowo określone odpowiednio w regulaminie, o którym mowa w § 3, 7 lub 8.

§ 59. 1. W przypadku gdy zabezpieczenie wierzytelności polega na ustanowieniu zastawu na określonej liczbie lub ilości towarów giełdowych zapisanych na rachunku transakcji giełdowych lub w rejestrze ewidencyjnym klienta (zastawcy), towarowy dom maklerski, po otrzymaniu umowy zastawu i złożeniu przez klienta w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji dyspozycji blokady zastawionych towarów giełdowych, dokonuje blokady praw majątkowych na rachunku transakcji giełdowych zastawcy lub blokady towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, w rejestrze ewidencyjnym zastawcy.

2. W przypadku gdy zabezpieczenie wierzytelności polega na ustanowieniu zastawu rejestrowego na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2000 r. Nr 48, poz. 554, Nr 60, poz. 702 i Nr 114, poz. 1193), zwanej dalej „ustawą o zastawie rejestrowym”, towarowy dom maklerski dokonuje blokady towarów giełdowych po otrzymaniu dokumentów, o których mowa w ust. 1, oraz odpisu z rejestru zastawów, stanowiącego dowód wpisu.

§ 60. Towarowy dom maklerski jest obowiązany do utrzymywania blokady obciążonych zastawem towarów giełdowych przez okres wynikający z umowy zastawu.

§ 61. 1. Towarowy dom maklerski prowadzący rachunek transakcji giełdowych, na którym są zapisane prawa majątkowe obciążone zastawem, lub rejestr ewidencyjny, w którym są zapisane towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, obciążone zastawem, w braku odmiennych postanowień umowy zastawu, przekazuje do dyspozycji zastawnika,

w sposób przez niego wskazany, pożytki z tych towarów giełdowych. W zakresie obowiązku zastawnika określonego w art. 319 Kodeksu cywilnego towarowy dom maklerski może, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez zastawnika, dokonać rozliczenia wobec zastawcy z pobranych pożytków.

2. W przypadku gdy dłużnik z towarów giełdowych obciążonych zastawem przekazuje towarowemu domowi maklerskiemu, o którym mowa w ust. 1, świadczenie główne, do którego jest zobowiązany z tych towarów giełdowych, towarowy dom maklerski dokonuje blokady na rachunku pieniężnym zastawcy otrzymanych z tego tytułu środków pieniężnych. Środki pieniężne podlegają blokadzie do czasu wykonania uprawnień przysługujących zastawcy lub zastawnikowi. Środki pieniężne pochodzące ze spełnienia świadczenia przez dłużnika z zastawionych towarów giełdowych mogą być wyłączone wyłącznie do rąk zastawcy i zastawnika łącznie albo na żądanie jednego z nich powinny zostać złożone do depozytu sądowego.

§ 62. Towarowy dom maklerski znosi blokadę niezwłocznie po powzięciu informacji o wygaśnięciu zastawu.

§ 63. 1. W przypadku pozaegzekucyjnego sposobu zaspokojenia zastawnika, polegającego na przejęciu towarów giełdowych na własność w trybie i na warunkach określonych w ustawie o zastawie rejestrowym, towarowy dom maklerski przenosi prawa majątkowe na rachunek transakcji giełdowych zastawnika lub towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, do rejestru ewidencyjnego zastawnika, niezwłocznie po otrzymaniu żądania złożonego przez zastawnika w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, zgłoszonego w dacie wymagalności wierzytelności zabezpieczonej zastawem.

2. W przypadku gdy przeniesienie towarów giełdowych w celu zaspokojenia zastawnika następuje według przepisów o postępowaniu egzekucyjnym, towarowy dom maklerski podejmuje czynności określone w ust. 1, na żądanie komornika prowadzącego egzekucję z zastawionych towarów giełdowych.

§ 64. 1. W przypadku gdy zaspokojenie zastawnika następuje według przepisów o postępowaniu egzekucyjnym i polega na sprzedaży towarów giełdowych na giełdzie, towarowy dom maklerski realizuje zlecenie sprzedaży towarów giełdowych zastawcy, złożone przez komornika w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, po uprzednim dokonaniu przez niego zajęcia zastawionych praw majątkowych na rachunku transakcji giełdowych zastawcy lub towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b lub c ustawy, w rejestrze ewidencyjnym zastawcy, do wysokości egzekwowanej należności wraz z kosztami egzekucyjnymi.

2. Towarowy dom maklerski niezwłocznie przekazuje do dyspozycji komornika, w sposób wskazany przez niego w zleceniu, o którym mowa w ust. 1, środki pieniężne pochodzące z realizacji tego zlecenia.

§ 65. Po wygaśnięciu zastawu towarowy dom maklerski nie może podejmować czynności, o których mowa w § 63 i 64.

§ 66. Przepisy § 63 ust. 2 oraz § 64 stosuje się odpowiednio do postępowania towarowego domu maklerskiego w przypadku zaspokojenia wierzyciela z towarów giełdowych dłużnika, w ramach prowadzonej egzekucji, która nie wynika z ustanowionego zastawu.

DZIAŁ VI

Przepis końcowy

§ 67. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*

1353

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 września 2002 r.

w sprawie zakresu, trybu oraz terminów dostarczania Komisji Papierów Wartościowych i Giełd niektórych informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej towarowych domów maklerskich.

Na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2000 r. Nr 103, poz. 1099) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepis ogólny

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych;
- 2) rozporządzeniu o minimalnej wielkości środków własnych — rozumie się przez to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2002 r. w sprawie określenia minimalnej wielkości środków własnych towarowego domu maklerskiego (Dz. U. z 2002 r. Nr 10, poz. 92);
- 3) rynku giełdowym — rozumie się przez to rynek organizowany przez giełdę towarową;
- 4) aktywach o znacznej wartości — rozumie się przez to aktywa stanowiące ponad 10% łącznej wartości kapitałów własnych towarowego domu maklerskiego albo aktywa stanowiące ponad 10% funduszu przeznaczanego przez zagraniczną osobę prawną prowadzącą działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na prowadzenie tej działalności;
- 5) aktywach finansowych o znacznej wartości — rozumie się przez to:
  - a) aktywa finansowe stanowiące ponad 10% łącznej wartości kapitałów własnych towarowego domu maklerskiego albo aktywa finansowe stanowiące ponad 10% funduszu przeznaczanego przez zagraniczną osobę prawną prowadzącą działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na prowadzenie tej działalności lub
  - b) aktywa finansowe, które w wyniku ich nabycia spowodują przekroczenie odpowiednio 5%, 10%, 25%, 33% i 50% kapitału zakładowego podmiotu, którego akcje (udziały) stanowią przedmiot aktywów finansowych towarowego domu maklerskiego albo oddziału zagranicznej osoby prawnej prowadzącej działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) rynku regulowanym — rozumie się przez to rynek, o którym mowa w art. 90 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447);
- 7) ubezpieczycielu — rozumie się przez to zakład ubezpieczeń, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 107, poz. 685, Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 139, poz. 934, z 1998 r. Nr 155, poz. 1015, z 1999 r. Nr 49, poz. 483, Nr 101, poz. 1178 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 43, poz. 483, Nr 48, poz. 552, Nr 70, poz. 819, Nr 114, poz. 1193 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 37, poz. 424, Nr 88, poz. 961, Nr 100, poz. 1084 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365 i Nr 153, poz. 1271), który podpisał umowę ubezpieczenia z towarowym domem maklerskim lub oddziałem zagranicznej osoby prawnej prowadzącej działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) Komisji — rozumie się przez to Komisję Papierów Wartościowych i Giełd;
- 9) państwie członkowskim — rozumie się przez to państwo inne niż Rzeczpospolita Polska, które jest członkiem Unii Europejskiej;